

1982 ANAYASASINA GÖRE MİLLİ GÜVENLİK KURULU VE MİLLİ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ DÖNEMİ (1983 - 2003)

1. MİLLİ GÜVENLİK KURULU

a. Teşkil Tarzı

Milli Güvenlik Kurulu 1982 Anayasası'nın 118 nci maddesi gereğince 1.11.1983 gün ve 2945 sayılı Kanunla kurulmuştur.

1982 Anayasası'nın 118 nci maddesi ve 2945 sayılı Kanunun 3 ncü maddesine göre Milli Güvenlik Kurulu, Cumhurbaşkanının başkanlığında, Başbakan, Genelkurmay Başkanı, Başbakan Yardımcıları, Adalet, Milli Savunma, İçişleri, Dışişleri Bakanları, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları ve Jandarma Genel Komutanından oluşur.

Kurul toplantılarına üyeler dışında, gündemin özelliğine göre ilgili bakan ve kişiler de çağrılarak bilgi ve görüş alınabilir. Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri toplantılara katılır, fakat oylamaya katılamaz.

b. Görevi

1982 Anayasası'nın 118 nci maddesine göre Milli Güvenlik Kurulu; Devletin milli güvenlik siyasetinin tayini, tespiti ve uygulanması ile ilgili alınan tavsiye kararları ve gerekli koordinasyonun sağlanması konusundaki görüşlerini Bakanlar Kurulu'na bildirir.

Milli Güvenlik Kurulu'nun görevleri 2945 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinde ise şöyle belirtilmiştir.

Buna göre Milli Güvenlik Kurulu;

(1) Devletin milli güvenlik siyasetinin tayini, tespiti ve uygulanması ile ilgili kararların alınması ve gerekli koordinasyonun sağlanması konusunda görüş tespit eder,

(2) Devletin milli güvenlik siyaseti doğrultusunda tespit edilen milli hedeflerin ve hazırlanan milli plan ve programların gerçekleştirilmesine ilişkin tedbirleri belirler.

(3) Devletin milli güvenlik siyasetini etkileyecek milli güç unsurlarını ve ülkenin siyasi, sosyal, iktisadi, kültürel ve teknolojik durum ve gelişmelerini sürekli takip ederek değerlendirir. Milli hedefler yönünde güçlenmelerini sağlayacak temel esasları tespit eder.

(4) Devletin varlığı, bağımsızlığı, ülkenin bütünlüğü ve bölünmezliği, toplumun huzur ve güvenliğinin korunması hususunda zorunlu gördüğü tedbirleri tespit eder.

(5) Anayasal düzeni koruyucu, milli birlik ve bütünlüğü sağlayıcı, Türk Milletini Atatürkçü düşünce, Atatürk ilke ve inkılapları doğrultusunda ve milli ülkü ve değerler etrafında birleştirecek milli hedeflere yönlendirici gerekli tedbirleri belirler. Sayılan bu hususlara yönelmiş yurtiçi ve yurtdışı tehdite karşı koymak, bu tehditi etkisiz kılmak için gerekli strateji ve temel esaslar ile birlikte planlama ve uygulama hizmetleri konularında görüşleri, ihtiyaçları ve ele alınması lüzumlu gördüğü tedbirleri tespit eder,

(6) Olağanüstü hallerde sıkıyönetim, seferberlik veya savaş hali ilanı için görüş tespit eder,

(7) Olağan hal ile savaş, savaşı gerektiren ve savaş sonrası hallerde kamu ve özel kurum ve kuruluşlar ve vatandaşlara düşecek topyekün savunma, milli seferberlik ve diğer konularda hizmet ve yükümlülükler ile bu hususlarda yapılacak planlara temel teşkil edecek esasları tespit eder.

(8) Devletin milli güvenlik siyasetinin ön gördüğü hususlar ve topluma yönelik hizmetler ile topyekün savunma hizmetlerinin gerektirdiği mali, ekonomik, sosyal, kültürel ve diğer konulara ilişkin tedbir ve ödeneklerin kalkınma plan, program ve yıllık bütçelerde yer almasını sağlamak üzere gerekli esasları tespit eder.

(9) Milli Güvenlik kapsamına giren konularda yapılan ve yapılacak milletler arası anlaşmalar hakkında görüş tespit eder. Milli Güvenlik Kurulu tespit ettiği bu görüş, tedbir ve esasları Kurul kararı halinde Bakanlar Kurulu'na bildirir ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirir.

c. Çalışma Usulleri

Kurul ayda bir defa olağan toplanır. Ayrıca Cumhurbaşkanının gerekli gördüğü ve Başbakan veya Genelkurmay Başkanının önerilerini uygun bulunduğu hallerde olağanüstü de toplanabilir. Kurul toplantıları Cumhurbaşkanının başkanlığında yapılır. Cumhurbaşkanı katılmadığı zamanlar Kurula Başbakan başkanlık eder. Kurul kararlarını çoğunlukla alır. Eşitlik halinde Kurul

Başkanının bulunduğu taraf çoğunluğu sağlamış sayılır. Milli Güvenlik Kurulu kararları Başbakan tarafından Bakanlar Kurulu gündemine öncelikle alınmak suretiyle görüşülür ve gerekli kararlar alınır.

2. MİLLİ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ

a. Teşkil Tarzı

(1) Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği teşkilatı 2945 sayılı kanunla, Başbakana bağlı olarak kurulmuştur.

(2) Genel Sekreterlik birimlerinin kuruluş, görev ve yetkileri ile diğer hususlar Bakanlar Kurulu'nun 10 Şubat 1984 tarih ve 84/7706 sayılı kararı ile kabul edilen MGK Genel Sekreterliği Yönetmeliği ile düzenlenmiştir.

b. Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği'nin Görevleri

(1) Milli Güvenlik Kurulu'nun görevleriyle ilgili olarak gerekli her türlü çalışma araştırma inceleme ve değerlendirme yi yapar bunların sonuçlarını teklifleri ile birlikte Cumhurbaşkanı Başbakan ve Milli Güvenlik Kurulu'na sunar.

(2) Milli Güvenlik Kurulu kararlarının hazırlanmasında bu kararlara ilişkin Bakanlar Kurulu kararlarının uygulanmasında Bakanlar ve ilgili Kurumlar ve Kuruluşlarla müşterek çalışmalar yapar uygulamaları takip ve kontrol eder; düzenleyici yönlendirici ve koordine edici işbirliğinde bulunur.

(3) Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterlik hizmetlerini yürütür.

(4) Bakanlar Kurulu'nun milli güvenliğin sağlanması sorumluluğuna ilişkin olarak; Devletin savunma siyaseti dışında milli güvenlik siyasetini tayini tespiti uygulama ve gerektiğinde düzeltme ve değiştirme görevlerini doğrudan veya bakanlık kurum ve kuruluşlarda yapılacak müşterek çalışmalarla araştırır inceler planları hazırlar ve bu konudaki uygulamaları takip ve koordine eder yönlendirir sonuçları değerlendirir.

(5) Milli Güvenlik Kurulu Kararları ile bunlara ilişkin Bakanlar Kurulu Kararları doğrultusunda 2945 sayılı Kanunda belirtilen konularda gerekli olan hizmet ve faaliyetleri planları yürütür ve ilgili Bakanlık Kamu ve Özel Kurum ve Kuruluşlardaki bu konulara ilişkin uygulamaları takip ve kontrol eder yönlendirir ve koordine eder.

(6) Silahlı Kuvvetler görev alanı dışında kalan topyekün savunma hizmetlerini koordine eder ve bu konudaki düzenlemeleri takip eder. Bu hizmetlerle ilgili plan ve esasların tespiti düzeltilmeleri ve, değişiklik işlemlerini yürütür. Bu esaslara göre bakanlık kurum ve kuruluşların yapacakları planların gerçekleşmesi ve uygulamalarını temin ve takip eder. Milletler arası anlaşma ve anlaşmalar gereğince aynı konu ile ilgili hizmetleri yerine getirir ve getirilmesini sağlar. Olağan hal ve savaş, savaş gerektiren ve savaş sonrası hallerde topyekün savunma sivil hizmetleri yönünden kamu ve özel kuruluşlara düşecek görev ve yükümlülüklerle ait kanuni ve idari tedbirleri tespit ederek gerçekleşmesi için faaliyetlerde bulunur.

(7) Şiddet olaylarının yaygınlaşması ve kamu düzeninin ciddi şekilde bozulması sebepleriyle ilan edilen olağanüstü halde alınacak tedbiri yapılacak iş ve işlemlerin tespit çalışmalarını yapar uygulamada işbirliğinin sağlanması için gerekli tedbirleri tespit eder ve bu konudaki tekliflerini Başbakan'a sunar.

(8) Milli güvenlik siyasetinin öngördüğü tedbirlerin alınması ve hizmetlerin yürütülmesi ile topluma yönelik hizmetler ve topyekün savunma sivil hizmetlerinin gerektirdiği mali ekonomik sosyal ve diğer tedbirlerin kalkınma plan ve programlarında yer alması yıllık bütçelerde bunlar için ödenek ayrılması konularında Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ile işbirliği ve koordinasyonda bulunur.

(9) Cumhurbaşkanı Başbakan ve Milli Güvenlik Kurulu'nca ve kanunlarla verilen diğer görevleri yürütür.

c. Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği'nin Yetkileri

Genel Sekreterlik yukarıda belirtilen görevlerin yerine getirilmesinde takip ve kontrol edilmesinde yönlendirilmesinde koordine edilmesinde ve denetlenmesinde verilen direktifler çerçevesinde Cumhurbaşkanı Başbakan ve Milli Güvenlik Kurulu adına yetkilidir.